

het Eligant Lyceum

een veilige school

veiligheidsbeleid 2020 - 2025

instemming deelraad Eligant Lyceum op 11 november 2020

INHOUD

1	Inleiding.....	3
2	Een veilige leeromgeving.....	3
3	Social media.....	4
4	Aanwezigheidsregistratie.....	5
5	Ziekmeldingen.....	5
6	Verlof.....	6
7	Ongeoorloofd verzuim.....	6
8	Te-laat-komen.....	6
9	Preventief spreekuur.....	7
10	Uit de les verwijderd worden.....	7
11	Plagen en pesten.....	8
12	Herstelrecht.....	8
13	Thuiszitters.....	8
14	Op de hoogte blijven.....	9
15	Vertrouwenspersonen en klachtenregeling.....	9
16	BIJLAGE 1: de schoolregels.....	10
17	BIJLAGE 2: stappenplan verwijdering uit de les.....	11
18	BIJLAGE 3: voorbeeldcontract niet pesten.....	12
19	BIJLAGE 4: wettelijk kader "pesten".....	13
20	BIJLAGE 5: het niet-pesten-protocol.....	14
21	BIJLAGE 6: vragen en afspraken herstelrecht.....	16

1 Inleiding

Uit ons schoolplan:

Een groot deel van het leven van leerlingen in de leeftijdsfase van 12 tot 18 speelt zich op school af. Het is een belangrijke periode in hun persoonsvorming. Het Eligant Lyceum is een school voor voortgezet onderwijs en wil de leerlingen, samen met ouders, goed voorbereiden op de uitdagingen die hun omgeving biedt. We willen hen toe rusten om als volwaardig lid van de maatschappij en als individu te functioneren. We begeleiden hen bij keuzes naar een vervolgopleiding en zorgen voor een goede doorstroming en aansluiting naar hbo of universiteit. De wereld waarin jongeren opgroeien, verschilt sterk van die waarin hun ouders en grootouders opgroeiden. Allerlei zekerheden zijn verdwenen of aan het verschuiven. Steeds meer kinderen groeien op in niet-traditionele familieverbanden, steeds meer mensen werken op flexibele basis, technologische ontwikkelingen beïnvloeden de samenleving en steeds vaker vraagt de samenleving om wendbaarheid en improvisatievermogen.

We dagen iedere leerling uit om te groeien, boven zichzelf uit te stijgen, zijn grenzen te verkennen en te verleggen. We leggen de lat hoog en stimuleren een brede belangstelling en een lerende houding. We prikkelen leerlingen niet alleen in wat hun belangstelling al heeft, maar ook in wat zij nodig hebben als voorbereiding op hun toekomst. Bovendien hebben we oog voor voorlopers én achterblijvers. Zo komt elke leerling aan groeien toe.”

“Wij sturen op een veilig leerklimaat door intensieve begeleiding (relatie). Wij:

- coachen leerlingen intensief (iedere leerling heeft een persoonlijke coach), zodat leerlingen zichzelf en hun persoonlijke talenten leren kennen;
- zijn beschikbaar voor leerlingen en luisteren naar wat ze zeggen;
- zijn als volwassenen verantwoordelijk voor het behoud van een goede/werkbare relatie met onze leerlingen en met elkaar;
- sturen op een cultuur waarin iedereen aanspreekbaar is op gedrag en die gericht is op ontwikkeling.”

2 Een veilige leeromgeving

Leerlingen kunnen alleen groeien, boven zichzelf uitstijgen en grenzen verkennen en verleggen als ze zich veilig voelen. Hetzelfde geldt overigens voor medewerkers en andere betrokkenen van de school. Daarom werken we iedere dag aan een veilige leer- en werkomgeving waarbinnen iedereen recht heeft op een respectvolle behandeling. Het werkwoord ‘werken’ wordt hier gebruikt, omdat het geen vanzelfsprekendheid is dat die veilige leer- en werkomgeving er altijd is. En als deze er op enig moment wel is, kan het door een klein incident ineens onveilig voelen.

Een veilige leer- en werkomgeving is er alleen, als alle betrokkenen bij school (leerlingen, ouders, medewerkers, vrijwilligers) zich (mede)verantwoordelijk voelen voor het welzijn van zichzelf en van de ander. Iedereen (leerlingen, ouders en medewerkers) ‘tekenen’ hiervoor bij de aanmelding of aanname op het Eligant. De Eligantcode en de schoolregels¹ (zie *bijlage 1*) helpen ons om de veilige leer- en werkomgeving steeds scherp voor ogen te houden.

Ieder jaar stellen we aan het begin van het schooljaar met elkaar de Eligantcode op. Samen met de schoolregels geeft deze de kaders voor gedrag van wat wel en wat niet kan bij ons op school. Alle leerlingen en medewerkers ondertekenen de Eligantcode. Hierdoor maken we ook duidelijk dat

---

¹ De schoolregels gelden voor alle leerlingen op de locatie Isendoornstraat 3, dus voor zowel de leerlingen van het Eligant Lyceum, het Stedelijk Lyceum alsook de mavo-XL van het Stedelijk / Kompaan College.

'pesten' bij ons op school niet wordt getolereerd. Een poster van de code mét handtekeningen hangt bij het leerlingencentrum. We kiezen er met elkaar voor om een schoolklimaat te creëren op basis van de volgende drie uitgangspunten:

- respect voor jezelf;
- respect voor de ander;
- respect voor de omgeving en materialen.

Alle omgangsregels (en ons gedrag) worden getoetst op deze drie indicatoren. Indien nodig worden regels aangepast of mensen aangesproken op hun gedrag, met de bedoeling er beter van te worden. Dat is onze gezamenlijke intentie. Schoolregels zijn er niet voor niets en iemand die deze overtreedt moet daarop worden aangesproken. Dat geeft structuur en duidelijkheid. En ook een gevoel van veiligheid voor degenen die de schoolregels niet overtreden.

Leerlingen hebben behoefte aan relatie, zowel met hun docenten als met andere leerlingen. Ze willen het gevoel hebben erbij te horen, deel uit te maken van een gemeenschap. In scholen hebben volwassenen veel invloed op de kwaliteit van de relaties, niet door op de voorgrond te treden, maar juist door vanaf de zijlijn beschikbaar te zijn. Luisteren, vertrouwen bieden, optreden als het echt nodig is, uitnodigende omstandigheden creëren, het goede voorbeeld zijn, uitdagen en ondersteunen zijn belangrijke pedagogische voorwaarden voor het ontstaan van goede relaties.

Het bovenstaande willen we ook tot uitdrukking brengen in dit veiligheidsbeleid.

3 Social media

Het Eligant Lyceum is een telefoonvrije school². Dit betekent dat leerlingen tijdens schooltijd en tijdens schoolactiviteiten géén telefoon bij zich hebben en/of gebruiken. Alle communicatie die buiten schooltijd via telefoons plaatsvindt, valt – zo lang de leerlingen nog minderjarig zijn – onder verantwoordelijkheid van ouders.

Het bovenstaande betekent niet dat leerlingen en/of medewerkers tijdens schooltijd of schoolactiviteiten geen gebruik maken van social media. Dit kan ook via een ander device dan een telefoon. Social media is nu eenmaal een belangrijk onderdeel van het leven van vele leerlingen en collega's. Om ook online de veiligheid zo goed mogelijk te waarborgen en ook daar op een juiste manier met elkaar om te gaan, gelden onderstaande (gedrags)regels:

- Online delen en uitwisselen van informatie mag zolang het niet om vertrouwelijke of persoonlijke zaken gaat, anderen niet schaadt en geen inbreuk wordt gemaakt op de privacy van personen.
- Het gebruik van social media-kanalen tijdens de lessen is niet geoorloofd en geldt voor zowel leerlingen, docenten en schoolmedewerkers, tenzij de schoolleiding of docent hier toestemming voor geeft.
- Het is betrokkenen niet toegestaan foto's, film- en geluidsopnamen te maken tijdens de les of andere schoolgerelateerde situaties en deze online te zetten of te verspreiden, tenzij toestemming is verleend door de school.
- Als betrokkenen op social media publiceren zijn zij persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud. Schoolleiders, bestuurders en andere leidinggevendenden binnen de sector blijven in hun online activiteiten vertegenwoordiger van de school. Ook als het een privémening betreft.

---

² Heel af en toe wordt de telefoon ingezet als hulpmiddel tijdens lessen bewegingsonderwijs en praktijkopdrachten om foto's of filmopnamen te maken. Dit alleen met uitdrukkelijke toestemming van de docent en ook alleen voor het genoemde doel. Dus geen gebruik van social media.

- Publiceren docenten en schoolmedewerkers op social media-kanalen dan moet het duidelijk zijn of ze dit doen namens de school of op persoonlijke titel.
- De fatsoensnormen worden door alle betrokkenen in acht genomen. Worden deze overschreden door bijvoorbeeld aantasting van de privacy, intimidatie, beledigen, stalken, pesten, bedreigen, zwartmaken of andere vormen van beschadigen, dan neemt de school passende maatregelen.
- Medewerkers van de school maken geen persoonlijk contact met leerlingen en ouders via social media (dus nemen ook niet deel in bijvoorbeeld een WhatsApp-groepen met de klas).
- Docenten gaan niet in discussie met ouders of leerlingen via e-mail of via social media.

4 Aanwezigheidsregistratie

Voor zowel ouder(s)³ als school is het belangrijk om te weten waar leerlingen zich gedurende een schooldag bevinden. Vandaar dat we op school door middel van de aanwezigheidsregistratie noteren waar leerlingen zijn. Zo kunnen leerlingen niet gaan 'zwerven' binnen (of buiten) school. Als een leerling ontbreekt zonder bericht van afmelding, nemen wij altijd contact op met thuis.

Om te zorgen dat alle leerlingen echt 'gezien' worden, is er het leerlingencentrum. Het leerlingencentrum wordt bemenst door Madelon Meerbeek, Edwin Jansen en Rutger de Kreij. Zij verwelkomen de leerlingen bij de start van de dag en zijn altijd bereikbaar voor leerlingen en ouder(s) bij problemen en voor vragen. Tijdens pauzes en na schooltijd houden zij een oogje in het zeil.

Om maximaal zicht te hebben op al onze leerlingen hebben we op school het volgende met elkaar afgesproken:

- 1) Als een leerling afwezig is tijdens de les, noteert de docent dit bij de start van de les in SOM (ons leerlingvolgsysteem).
- 2) De medewerkers van het leerlingencentrum checken meerdere malen per dag de aanwezigheid van leerlingen in het leerlingvolgsysteem.
- 3) Bij afwezigheid van een leerling kijkt het leerlingencentrum wat er aan de hand is. Bij twijfel belt het leerlingencentrum met ouder(s).
- 4) Het leerlingencentrum zet altijd een aantekening van deze melding in SOM.

5 Ziekmeldingen

Bij ziekte belt een van de ouders tussen 08.00 uur en 08.30 uur naar school (www.eligant.nl/contact). De afwezigheid van de leerling wordt in SOM genoteerd. Het leerlingencentrum houdt het (ziekte)verzuim bij en overlegt, bij herhalende afwezigheid, met de coach wat te doen. De coach bekijkt het (ziekte)verzuim van zijn/haar klas en bespreekt dit, waar nodig, individueel met de betreffende leerlingen.

Bij langdurige ziekte (> 5 werkdagen) neemt het leerlingencentrum in afstemming met de coach contact op met de leerling/ouder(s) om te vragen hoe het gaat. Het leerlingencentrum informeert de coach over de stand van zaken en noteert dit contactmoment in SOM.

Is een leerling meer dan 10 dagen in 6 weken ziek of gedurende een schooljaar meer dan 60 uur ziek, dan meldt het leerlingencentrum dit bij de onderwijszorgcoördinator. Deze schakelt, na overleg met de teamleider en de coach, de jeugdarts in. Het gaat hierbij om een preventief consult bij de

---

³ Waar ouder(s) staat bedoelen we ook verzorger(s) of mogelijk nog andere volwassenen die (mede) verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van de leerling.

jeugdarts om te kijken wat maakt dat de leerling veelvuldig afwezig is door ziekte. De onderwijszorgcoördinator informeert ouders over de aanmelding bij de jeugdarts.

De jeugdarts kan ook ingeschakeld worden door de onderwijszorgcoördinator indien de coach/teamleider vragen heeft over de belastbaarheid van een leerling. Uiteraard gebeurt dit altijd na overleg met de ouder(s).

6 Verlof

In bijzondere gevallen is het mogelijk om kortdurend verlof (één of twee uur) aan te vragen voor een leerling. De ouder stuurt dan minimaal één week van te voren een e-mail naar het leerlingencentrum (www.eligant.nl/contact) om toestemming te vragen voor dit verlof. Het leerlingencentrum beoordeelt de verlofaanvraag (eventueel na overleg met de teamleider) en koppelt zo spoedig mogelijk terug aan ouders of het verlof wordt toegekend.⁴

Bij verlof langer dan één dagdeel vullen ouders het verlofaanvraagformulier in. Deze is te vinden op onze website (www.eligant.nl/documenten). Op het formulier staat precies waar leerlingen wel verlof voor kunnen aanvragen en waar leerlingen geen verlof voor kunnen aanvragen. Dit is wettelijk vastgesteld.

Het ingevulde formulier wordt gemaïld naar het leerlingencentrum. Een leerling kan het verlofformulier daar ook zelf op papier inleveren. De verlofaanvraag wordt beoordeeld door de teamleider. Het leerlingencentrum koppelt het resultaat van de beoordeling vervolgens zo spoedig mogelijk terug aan de ouder(s). Bij verlof langer dan 10 schooldagen vindt altijd overleg met de leerplichtambtenaar plaats. Alleen de leerplichtambtenaar kan toestemming geven voor verlof vanaf 10 schooldagen.

7 Ongeoorloofd verzuim

Heel af en toe komt het voor dat een leerling ten onrechte verzuimt. Uiteraard gaan we dan altijd in gesprek met de leerling om te achterhalen wat maakt dat een leerling ongeoorloofd een les verzuimt. Het leerlingencentrum bespreekt vervolgens met de leerling hoe deze het ongeoorloofde verzuim weer 'goedmaakt'. Bij ongeoorloofd verzuim belt het leerlingencentrum overigens altijd naar huis om ouders te informeren.

Als een leerling vaker dan twee keer ongeoorloofd verzuimt⁵, is er waarschijnlijk iets meer aan de hand. Het leerlingencentrum nodigt leerling, ouder(s) en coach uit voor een gesprek. De afspraken over 'hoe verder' worden vastgelegd in een gespreksverslag (dat in SOM wordt vastgelegd) en de teamleider wordt geïnformeerd.

8 Te-laat-komen

Omdat we op het Eligant Lyceum werken met een flexibele inloop, gaan we ervan uit dat leerlingen altijd op tijd zijn. Mocht een leerling toch een keer te laat zijn, dan haalt hij zo snel mogelijk een te-

---

⁴ Indien de leerling door het verzuim een toets mist, maakt hij vóór het daadwerkelijke verzuim een afspraak met de betreffende docent over het inhalen van deze toets.

⁵ Frequent ongeoorloofd verzuim of ongeoorloofd verzuim van 16 klokuren in 4 weken melden wij altijd bij de leerplichtambtenaar.

laat-briefje bij het leerlingencentrum. Het leerlingencentrum noteert de leerling in SOM en zet de leerling op *aanwezig* in plaats van *afwezig* als de docent de leerling al absent had gemeld.

Met het te-laait-briefje hebben leerlingen toegang tot de les. Het leerlingencentrum kijkt of een leerling buiten zijn schuld om te laat komt door bijvoorbeeld vertraging in het openbaar vervoer of dat een leerling op tijd had kunnen komen. In het eerste geval wordt de melding wel genoteerd, maar 'telt' deze niet (en volgt er geen sanctie) en in het tweede geval telt het te-laait-komen wel en volgt eventueel een sanctie.

Als een leerling vaker dan drie keer te laat komt, neemt het leerlingencentrum contact op met de ouders en coach en worden er vaste afspraken gemaakt over de begintijd van de betreffende leerling. Hij verspeelt dan het recht op een flexibele start van de dag.

Als een leerling vervolgens nog regelmatig te laat komt dan is er waarschijnlijk iets meer aan de hand. Het leerlingencentrum nodigt leerling, ouder(s) en coach dan uit voor een gesprek. De afspraken over 'hoe verder' worden vastgelegd in een gespreksverslag (dat in SOM wordt vastgelegd) en de teamleider wordt geïnformeerd.

9 Preventief spreekuur

Voor leerlingen waarbij we ons zorgen maken over het verzuim in het algemeen, maar waar de stap tot een 'officiële' afspraak met de leerplichtambtenaar nog niet bereikt is, is er een preventief spreekuur. Hierin wordt het verzuim door de leerplichtambtenaar met de leerling en ouder(s) besproken en worden eventuele oplossingen aangedragen, om zo een officiële afspraak met de leerplichtambtenaar te voorkomen. Uiteraard worden ouders hier vooraf over geïnformeerd. De onderwijszorgcoördinator kan een leerling (in overleg met het leerlingencentrum en de teamleider) aanmelden voor het preventief spreekuur.

Een leerling die veelvuldig ziek is (zie paragraaf 6) en/of vaak te laat komt en/of onreglementair verzuimt en/of vaak uit de les verwijderd wordt, wordt door de leerplichtambtenaar opgeroepen voor een preventief gesprek of voor een officieel gesprek. Wij informeren de leerplichtambtenaar altijd over de aanwezigheid in de les en op school van al onze leerlingen.

10 Uit de les verwijderd worden

Naast de verantwoordelijkheid van de docent gaan we er altijd vanuit dat ook de leerlingen zich inspannen om een goed onderwijsproces mogelijk te maken. Indien een leerling – naar het oordeel van de docent – zorgt voor een onveilige situatie in de les, kan hij door de docent verplicht worden de les te verlaten. Op het Eligant Lyceum sturen we leerlingen in principe niet uit de les. Als dit toch gebeurt, heeft dit altijd consequenties.

Wanneer een leerling bij een onderwijsactiviteit wordt verwijderd, volgt hij de instructies op die de docent of medewerker hem meegeeft. De docent noteert dit in SOM en stuurt de leerling naar het leerlingencentrum. Hier vult de leerling de oranje kaart in, en kijkt, samen met een medewerker van het leerlingencentrum, wat hij kan doen om het contact met de docent weer te herstellen. De oranje kaart geeft de leerling mogelijkheid tot reflectie op wat er gebeurd is en is aanleiding tot een gesprek met de docent. Ouders worden telefonisch door het leerlingencentrum geïnformeerd.

Als een leerling vaker dan twee keer uit de les wordt verwijderd, is er waarschijnlijk iets meer aan de hand. Het leerlingencentrum nodigt leerling, ouder(s) en coach uit voor een gesprek. De afspraken over 'hoe verder' worden vastgelegd in een gespreksverslag. De teamleider wordt geïnformeerd. Zie bijlage 2 voor een verdere uitwerking van dit punt.

11 Plagen en pesten

In de ideale wereld houdt iedereen zich aan alle afspraken en wordt er soms wel geplaagd maar niet gepest. In werkelijkheid is dat natuurlijk niet zo. Ook op het Eligant Lyceum worden de gemaakte afspraken wel eens vergeten.

Elke coach bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels over pesten in de klas (*zie bijlage 3*). Daarbij wordt ook over de verschillen tussen plagen en pesten gesproken en wordt ingegaan op cyberpesten. De coaches maken samen met de klas afspraken over een veilig klassenklimaat en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Als er toch sprake is van pesten wordt dit zo snel mogelijk opgepakt en besproken met alle betrokkenen. Dit is zo belangrijk, dat het zelfs bij wet geregeld is (*zie bijlage 4*). Leerlingen moeten weten dat ze in dat geval altijd en overal hulp kunnen vragen en krijgen in school. Niet alleen de coach maar ook de andere volwassenen op school hebben oog voor de signalen van leerlingen; ze tonen interesse en luisteren naar wat leerlingen te vertellen hebben. In geval van pesten volgen we het 'niet-pesten-protocol' (*zie bijlage 5*).

De rol van ouders is van groot belang om pesten op school (of onderweg) zo snel mogelijk te signaleren. Vaak vindt pestgedrag plaats buiten het zicht van de coach of van andere volwassenen op school. En niet alle leerlingen durven dit gelijk te melden bij hun vader/moeder, hun verzorger of iemand op school. En wij kunnen pas iets doen als we weten dat er gepest wordt...

Wij vragen alle ouders daarom nadrukkelijk om bij mogelijk pestgedrag van kinderen de school te informeren. Ook als uw eigen kind helemaal niet betrokken is bij het pesten, maar hier wel van weet of er iets over heeft gehoord is het heel fijn als de school dat snel hoort. Alleen als we er met z'n allen (leerlingen, ouders, medewerkers) heel alert op zijn, kunnen we pesten zoveel als mogelijk in de kiem smoren en soms zelfs voorkomen.

12 Herstelrecht

Als een leerling (of medewerker) een fout maakt, krijgt hij/zij altijd de mogelijkheid om zijn gemaakte fout goed te maken en om de relatie te herstellen. We maken daarover afspraken en werken met 'probleemoplossende' sancties. Deze leggen we vast in heldere afspraken en/of in een contract.

Uit ervaring weten we dat dit een uiterst effectieve herstel-interventie is, mits de betreffende leerling (en zijn ouder(s)) het gedrag zelf ook als een probleem ervaart/ervaren. Het gedrag wordt veroordeeld, de persoon wordt gerespecteerd. Daarom is de afspraak geen afwijzing, maar een helpende hand. De afspraken (*zie bijlage 6*) maakt de leerling samen met het leerlingencentrum en/of de teamleider. De coach wordt altijd geïnformeerd.

13 Thuiszitters

Indien een leerling langdurig niet naar school gaat en er geen sprake is van ontheffing van leerplicht, dan spreken we van een thuiszitter. De leerling is bekend bij de jeugdarts en leerplicht. Mocht de oplossing naar het bevorderen van de schoolgang voor de leerling niet direct voor handen liggen, dan kan de leerling aangemeld worden bij de *Verzuimtafel*. Tevens wordt de leerling gemeld bij het *Samenwerkingsverband regio Zutphen*. Zij melden thuiszitters (anoniem) conform wettelijk vastgestelde criteria aan de inspectie voor het onderwijs.

14 Op de hoogte blijven

Het verzuim van leerlingen is tijdens de coachgesprekken van de coach met de leerling én tijdens de driehoeksgesprekken van de coach met de leerling én met de ouder(s) altijd onderwerp van gesprek. Mochten leerlingen of ouders vragen hebben over het verzuim, dan kan er altijd contact opgenomen worden met het leerlingencentrum (www.eligant.nl/contact) of met de betreffende teamleider.

15 Vertrouwenspersonen en klachtenregeling

Het Eligant Lyceum wil klachten zoveel mogelijk voorkomen. Maar waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt en dat kan aanleiding geven tot klachten. In eerste instantie gaan we ervan uit dat klachten op een eenvoudige manier binnen de school zijn op te lossen, bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met de coach of teamleider.

Onze school maakt onderdeel uit van stichting *Achterhoek VO*. Achterhoek VO heeft een stichtingsbrede klachtenregeling. De volledige tekst van deze klachtenregeling is te vinden op www.achterhoekvo.nl. De regeling is bedoeld om ouders, leerlingen en medewerkers te garanderen dat er een goede afhandeling van een klacht plaatsvindt. Klachten kunnen van velerlei aard zijn.

Om klachten op een goede wijze af te handelen, beschikt de school ook over interne vertrouwenspersonen. Deze opereren onafhankelijk en onpartijdig, zijn integer en beschikken over de juiste competenties om met mogelijk delicate onderwerpen om te kunnen gaan. Zij zullen altijd nagaan of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt voor de klacht. Wanneer het komt tot het feitelijk indienen van een klacht dan zal de interne vertrouwenspersoon helpen om de klacht op de juiste plaats te deponeren en waar nodig begeleiden bij de gesprekken over de klacht. De interne vertrouwenspersoon zal uiteraard uitermate vertrouwelijk en zorgvuldig met de klacht omgaan.

Wanneer de klacht niet naar tevredenheid wordt opgelost, kan de interne vertrouwenspersoon de leerling of ouder helpen om de klacht te formuleren voor de externe klachtencommissie van Achterhoek VO.

De interne vertrouwenspersonen voor leerlingen en ouders zijn:

- Geke Postmus (geke.postmus@achterhoekvo.nl)
- Juliette Wenisch (juliette.wenisch@achterhoekvo.nl)
- Jelle Blaauw (jelle.blaauw@achterhoekvo.nl)
- Wim Lobeek (wim.lobeek@achterhoekvo.nl)

De externe vertrouwenspersonen zijn:

- Nicoline Broekhuis (n.broekhuis@outlook.com)
- Paul Kanters (p.kanters@hccnet.nl)

16 BIJLAGE 1: de schoolregels

Het Eligant Lyceum is een goede, gezellige school waar leerlingen zich veilig voelen en met plezier leren. Hieronder staan de belangrijkste spelregels.

De basisafspraken op onze school die altijd voor iedereen gelden zijn: je bent op tijd en je komt je afspraken na. Je komt goed voorbereid op afspraken en in de les. Je hebt respect voor ieder ander en luistert naar elkaar, je draagt bij aan een veilige schoolomgeving en zorgt voor een prettige schooltijd voor medeleerlingen en medewerkers, je legt verantwoording af bij de ander als je afspraken niet nakomt.

Het Eligant Lyceum is een "goede buur". Dat betekent dat fietsen in de fietsenstalling van school geplaatst moeten worden. We zorgen voor rust in de school, zodat iedereen ongestoord en met plezier kan leren en werken.

We zijn een veilige school. Op het Eligant Lyceum tolereren we geen geweld, diefstal, vandalisme, alcohol of drugs. In het leerlingenstatuut komt hier ook een aparte paragraaf over.

We zijn een gezonde en sportieve school. De school heeft daarom een gezonde kantine, is rookvrij en we zeggen 'nee' tegen alcohol en drugs. We sluiten ons aan bij de slogan NIX18:

- voor, tijdens en na schooltijd en in de pauzes mag door leerlingen niet gerookt worden op school of in het zicht van de school. Dit geldt ook tijdens schoolactiviteiten zoals excursies, feesten en werkweken;
- omdat het Eligant Lyceum zich profileert als een gezonde school is het aan leerlingen niet toegestaan om op school of op het schoolterrein eetwaar anders dan een gewone lunch te nuttigen. Dus geen zakken snoep, chips, grote pakken koek, pizza's, literflessen frisdrank en energiedrankjes in de school. Iedereen ruimt zijn eigen afval op.

En verder:

- Iedereen is op tijd.
- Je mobiele telefoon ligt thuis of in de kluis. De pauzes zijn daarnaast ook 'device-vrij'. Je mag wel naar buiten om lekker te sporten of je kunt binnen spelletjes doen of lekker chillen met elkaar.
- Je draagt geen hoofddeksel of jas in school (die horen in je kluisje of op de kapstok).
- Eten en drinken doe je in de aula 'de Grote Beer' of buiten.
- Tijdens schooltijd blijf je tot het eind van de schooldag binnen de schoolpoorten. Je mag in de pauze wel op het grasveld achter school zitten of sporten.
- Tijdens de pauze is het rustig op school, we schreeuwen en rennen niet. Tijdens lestijd ben je alleen met toestemming van de docent op de gang. Zelfstandig werken doe je zonder overlast te veroorzaken. Toiletbezoek tijdens pauzes en niet onder lestijd.

17 BIJLAGE 2: stappenplan verwijdering uit de les

Stappenplan na verwijdering uit de les	
1x verwijderd	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerling meldt zich bij het leerlingencentrum en vult oranje kaart in. Leerlingencentrum registreert dit en stuurt een mail naar coach en teamleider. Leerling werkt daarna in het leerlingencentrum verder aan het vak. Leerling gaat na de les terug met oranje kaart naar de docent en maakt een afspraak voor een herstelgesprek. Hij laat de oranje kaart achter bij de docent. De docent gaat na het herstelgesprek met de oranje kaart naar het leerlingencentrum en koppelt de opbrengst van het gesprek kort terug. 2. Leerlingencentrum belt bij verwijderde leerling altijd even naar huis, in ieder geval voordat de leerling dat zelf doet of al naar huis is. 3. Leerlingencentrum haalt de leerling uit de les (uiterlijk één dag na het incident). Leerlingencentrum bespreekt na (heeft dan alle partijen gehoord) en stelt consequentie. Denk hierbij aan het <i>herstelrecht</i>. 4. Betrokken docent en leerlingencentrum maken korte notitie in SOM.
2x verwijderd	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerling meldt zich bij het leerlingencentrum en vult oranje kaart in. Leerlingencentrum registreert dit en stuurt mail naar coach en teamleider. Leerling werkt daarna in het leerlingencentrum verder aan het vak. Leerling gaat na de les terug met oranje kaart naar de docent en maakt een afspraak voor een herstelgesprek. Hij laat de oranje kaart achter bij de docent. De docent gaat na het herstelgesprek met de oranje kaart naar het leerlingencentrum en koppelt de opbrengst van het gesprek kort terug. 2. Leerlingencentrum belt bij verwijderde leerling altijd even naar huis, in ieder geval voordat de leerling dat zelf doet of al naar huis is. 3. Leerlingencentrum haalt leerling uit de les (uiterlijk één dag na het incident). Leerlingencentrum bespreekt na (heeft dan alle partijen gehoord) en stelt consequentie (bij de tweede keer minder mild). Denk hierbij aan het 'herstelrecht'. 4. Betrokken docent en leerlingencentrum maken korte notitie in SOM. 5. De teamleider heeft een reflectiegesprek met de docent (indien dit tweede keer voor dezelfde docent is). 6. Leerlingencentrum + teamleider + coach bepalen of leerling baat heeft bij een contract.
3x en vaker verwijderd	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerling meldt zich bij het leerlingencentrum en vult oranje kaart in. Leerlingencentrum registreert dit en stuurt mail naar coach en teamleider. Leerling werkt daarna in het leerlingencentrum verder aan het vak. Leerling gaat na de les terug met oranje kaart naar de docent en maakt een afspraak voor een herstelgesprek. Hij laat de oranje kaart achter bij de docent. De docent gaat na het herstelgesprek met de oranje kaart naar het leerlingencentrum en koppelt de opbrengst van het gesprek kort terug. 2. Leerlingencentrum belt bij verwijderde leerling altijd even naar huis, in ieder geval voordat de leerling dat zelf doet of al naar huis is. 3. Bij derde keer andere actie: leerlingencentrum organiseert gesprek met leerling, ouders, coach en leerlingencentrum zelf. Afspraken uit het gesprek worden vastgelegd in SOM. Meestal zal sprake zijn van contract + acties herstelrecht. 4. De teamleider heeft een reflectiegesprek met de docent bij vaker dan 1x er-uit-gestuurd. 5. Eventueel wordt leerling na gesprek aangemeld bij leerlingenzorg met een duidelijke hulpvraag. Eventueel groepsdynamica in de klas. Lesgevende docenten worden op de hoogte gebracht.

18 BIJLAGE 3: voorbeeldcontract niet pesten

Voorbeeld afspraken over pesten

Dit zijn de anti-pestregels van . . . .

- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
- We hebben respect voor elkaar en lachen elkaar niet uit.
- We slaan en schoppen elkaar niet maar laten elkaar met rust.
- Als we ruzie hebben, proberen we dat uit te praten.
- We sluiten elkaar niet buiten, want we vinden dat iedereen mee mag doen.
- Spullen van een ander pakken we niet af en maken we niet kapot.
- We roddelen niet over elkaar en zeggen geen lelijke dingen over hoe iemand er uitziet.
- We behandelen elkaar zoals we zelf behandeld willen worden.
- Kortom, we pesten elkaar niet.

Deze regels gelden niet alleen op school, maar ook daarbuiten.

Als iemand wordt gepest, houden we dat niet geheim. We vertellen het aan de coach/docent of aan een volwassene thuis.

Ik ben het eens met alle bovenstaande regels. Daarom zet ik hieronder mijn handtekening.

Plaats:

Datum:

Handtekening leerling:

Handtekening coach/docent:

-----

19 BIJLAGE 4: wettelijk kader “pesten”

Het wettelijke kader

Scholen in PO en VO zijn sinds januari 2006 verplicht een plan op te stellen voor veiligheid, gezondheid en milieu conform de cao's basis –en voortgezet onderwijs. Dit plan wordt ook wel schoolveiligheidsplan genoemd. Hierin beschrijft een school hoe zij fysieke en sociale veiligheid in en om het schoolgebouw waarborgt. Hieronder valt ook de aanpak tegen het pesten.

Meestal legt de school in een pestprotocol vast wat zij onder pesten verstaat, hoe de school dit gedrag signaleert en hoe zij ermee omgaat.

Plan van aanpak tegen het pesten

Eind maart 2013 stuurde staatssecretaris Dekker (OCW) en de Kinderombudsman een *Plan van Aanpak tegen Pesten* naar de Tweede Kamer en naar de scholen. In dit plan werd beschreven waarom het noodzakelijk is om te komen tot een integrale aanpak tegen het pesten en waarom pesten zo lastig te bestrijden is. Tegelijkertijd werden een aantal initiatieven aangekondigd om te komen tot een doeltreffend beleid gericht op preventie en oplossen van (pest)problemen.

De eerste vier bovengenoemde zaken vallen onder inspectietoezicht:

- Een schoolbrede en structurele aanpak van het pesten
- Gebruik van een bewezen effectief anti-pestprogramma
- Het monitoren van de sociale veiligheid op school
- De aanwezigheid van een vertrouwenspersoon op school

Wetboek van strafrecht

Artikel 285b, 261 verwijzen naar cyberpesten en smaad, waardoor justitie bij aangifte over kan gaan tot strafrechtelijke vervolging, mogelijk met als gevolg gevangenisstraf en/of een geldboete.

Meldpunt discriminatie Internet (MDI) legt zich toe om meldingen van uitingen op internet van discriminatie op basis van geloof, afkomst, seksuele voorkeur, geslacht, huidskleur en/of leeftijd te beoordelen en zo nodig actie te ondernemen. Het meldpunt Discriminatie Internet is een onderdeel van Stichting Magenta. De aandacht van het MDI richt zich voornamelijk op het Nederlandse deel van het internet (www.meldpunt.nl).

Mogelijke verwijzing aan ouders

Er zijn twee telefoonnummers die ouders kunnen bellen met vragen, namelijk:

- 0800-5010: de onderwijstelefoon
- 0900-11131113: de vertrouwensinspectie

Mogelijkheid tot aangifte

In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd, is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, 0900-0101).

20 BIJLAGE 5: het niet-pesten-protocol

Aan het begin van het schooljaar ontvangt iedere leerling de algemene schoolregels en stelt de coach samen met de klas afspraken op over een veilig klassenklimaat. Er worden afspraken gemaakt over wat de coach van de leerlingen verwacht en wat de leerlingen van de coach verwachten. Verder bespreekt iedere docent de specifieke vakgerichte (school)regels wat betreft veiligheid (bijvoorbeeld bij bewegingsonderwijs en bij onderzoek en ontwerpen). Tijdens de kennismakingsavond aan het begin van het schooljaar informeert de coach de ouder(s)/verzorger(s) van zijn klas over de schoolregels en de klassenregels.

Wanneer er ondanks alle inspanningen toch sprake is van pesten, maken wij gebruik van de "directe aanpak". Wij gaan in gesprek met alle direct betrokken partijen: medewerkers, ouders en leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende middengroep). Wij kiezen ervoor om de betrokkenen hulp aan te bieden in plaats van bestraffen omdat uit ervaring blijkt dat dit het meest positieve effect heeft. Zie ook paragraaf 11 over het "herstelrecht".

Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Het lastige is dat veel pestgedrag onzichtbaar is, zodat het moeilijk is om er grip op te krijgen. Het verschil tussen plagen en pesten is niet altijd even makkelijk te onderscheiden. Het is plagen als er een geintje wordt gemaakt zonder dat men de intentie heeft de ander pijn te doen. Bij twijfel is het belangrijk om de geplaagde te vragen of hij het een leuk 'geintje' vond, of niet. In dat laatste geval is er sprake van pesten.

Hoe wordt er gepest

Pesten kan op heel veel verschillende manieren.

- Met woorden → vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, met bijnamen aanspreken, gemene briefjes, mailtjes, WhatsApp schrijven, sms berichtjes, opstoken en roddelen.
- Lichamelijk → trekken aan kleding, duwen en sjoeren, schoppen en slaan, krabben en aan haren trekken, wapens gebruiken.
- Achtervolgen → opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klem zetten of rijden, opsluiten.
- Uitsluiting → doodzwijgen en negeren, uitsluiten bij groepsopdrachten of in pauzes.
- Stelen en vernielen → afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, kliederen op boeken, banden lek prikken, fiets beschadigen.
- Afpersing → dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Wat is cyberpesten?

Cyberpesten is wanneer iemand technologie gebruikt om gemene, bedreigende of gênante berichten naar of over een andere persoon te sturen. Het kan een tekstbericht, een e-mailbericht, een WhatsApp bericht of een ander soort onlinebericht zijn. Cyberpesten kan anoniem zijn, wat het soms nog erger kan maken. Het heeft ook een breder publiek en kan zich snel verspreiden. Slachtoffers van cyberpesten hebben vaak het gevoel dat ze niet kunnen ontsnappen aan het pesten. Als iemand je pest op school is het voorbij als je naar huis gaat, maar cyberpesten kan je thuis volgen en de hele nacht doorgaan. Men spreekt over cyberpesten wanneer er aan beide kanten sprake is van een jongere. Zodra er volwassenen betrokken zijn, spreekt men eerder over stalken of lastig vallen.

Cyberpesten gebeurt op verschillende manieren:

- Door middel van een pest-bericht: schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen.
- Door middel van stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van haatmails of het dreigen met geweld in chatrooms.
- Door het sturen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno, gewelddadig materiaal, vervelende stukjes tekst of plaatjes.
- Door ongewenst contact met vreemden.
- Door webcam-seks: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en te zijner tijd misbruikt worden.
- Door hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail valt hieronder.

Rollen bij het pesten

Bij het pesten zien we verschillende rollen, de bekendste zijn de rollen van pester en gepeste. Minder bekend zijn de rollen die de omstanders innemen. Deze omstanders hebben vaak zonder dat zij het zich bewust zijn, invloed op het pesten. De verschillende types beschreven:

- De pester → is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door het pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.
- De gepeste → voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.
- De mee-pester → doet mee met pesten. Denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.
- De helper → neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.
- De stiekemer → vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te ondersteunen.
- De buitenstaander → denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen. Zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.
- De stille → bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden.

Stappenplan

Als een leerling gepest wordt of als er aanleiding is om te denken dat er gepest wordt, volgen we de volgende stappen.

Stap 1: als een leerling zich gepest voelt geeft hij dat aan zijn coach. Als een andere leerling of een volwassene pestgedrag signaleert, meldt hij dit ook aan de coach.

Stap 2: de coach kijkt of hij het pestgedrag zelf kan bepreken en oplossen. Eventueel met hulp van een collega, het leerlingencentrum of de teamleider. Als het pesten niet onmiddellijk stopt, bespreekt hij zijn zorg met de onderwijszorgcoördinator.

Stap 3: de onderwijszorgcoördinator gaat in overleg met coach en teamleider en maakt plan van aanpak.

Stap 4: er worden gesprekken gevoerd met alle direct betrokken partijen: de leerling(en), de klas, de docenten, de ouder(s). Op basis van ons herstelrecht worden vervolgens afspraken gemaakt om het pesten te stoppen. Waar mogelijk wordt ook hulp geboden aan de pester, de gepeste, et cetera. De afspraken worden vastgelegd in SOM. Nog zeker zes maanden zal af en toe gecontroleerd worden of het pesten ook echt is gestopt.

21 BIJLAGE 6: vragen en afspraken herstelrecht

- Welk gedrag wil ik afleren, waar heb ik last van?
- Welke tijdslimiet?
- Welk gedrag belemmert mij en wil ik afleren?
- Wanneer wil ik resultaat hebben?
- Tot welke problemen leidt mijn gedrag?
- Wat maakt dat dit gedrag nodig is, waar komt het vandaan?
- Wat kan ik anders doen, zodat ik me er prettig bij voel?
- Welke hulp heb ik daarbij nodig? Wie mag mij helpen, als het mis dreigt te gaan?
- Wat ga ik doen als het toch weer misgaat? Hoe herstel ik dat en hoe zorg ik ervoor dat ik er weer bij hoor? (*Probleemoplossende sanctie**)
- Hoe weet ik dat ik bereik wat ik bereiken wil? Met wie evalueer ik dat en wanneer?*

*Probleemoplossende sanctie: door de leerling zelf bedacht in overleg met de coach, niet als straf, maar als herstel. De sanctie moet daarom aan een aantal voorwaarden voldoen:

- De schade die is aangericht moet erdoor worden hersteld.
- De coach probeert het motief van het ongewenste gedrag te achterhalen
- De sanctie moet raakvlakken hebben met het gedrag, en de eigenwaarde versterken. Je moet er dus van groeien.
- Het moet uiteindelijk leiden tot herstel of verbetering van de situatie.